

دختر استالین

رزماری سالیوان
ترجمهٔ بیژن اشتری

جلد اول

فهرست

۷	مقدمه مترجم
۱۳	پیشگفتار
۱۹	مقدمه: پناهندگی
بخش اول: سال‌های کرملین	
۳۵	
۳۷	فصل ۱: آن مکان آفتابی
۷۷	فصل ۲: یک بچه بی‌مادر
۱۰۷	فصل ۳: کدبانو و رعیت
۱۴۱	فصل ۴: ارباب
۱۶۵	فصل ۵: حلقه رازها و دروغ‌ها
۱۹۳	فصل ۶: داستان عاشقانه
۲۲۳	فصل ۷: یک ازدواج یهودی
۲۵۱	فصل ۸: کارزار ضد جهان‌وطنی
۲۸۵	فصل ۹: همه‌چیز آرام، همچون آرامش قبل از طوفان
۳۲۵	فصل ۱۰: مرگ رهبر
بخش دوم: واقعیت شوروی	
۳۴۹	
۳۵۱	فصل ۱۱: بازگشت ارواح
۳۸۳	فصل ۱۲: دختر سپهسالار
۴۰۷	فصل ۱۳: پسا-ذوب یخ‌ها
۴۳۷	فصل ۱۴: برهمن مهربان
۴۷۱	فصل ۱۵: برکرانه‌های گنگ

بخش سوم: فرار به آمریکا.....	۴۹۹
فصل ۱۶: اپرای کمیکی ایتالیایی.....	۵۰۱
فصل ۱۷: خشم دیپلماتیک.....	۵۲۱
فصل ۱۸: وکلا موقع کار.....	۵۴۱
فصل ۱۹: ورود.....	۵۶۷
فصل ۲۰: چهره مرموز.....	۵۸۷
فصل ۲۱: نامه‌ها به یک دوست.....	۶۱۳
فصل ۲۲: رد بی‌رحمانه.....	۶۳۳
فصل ۲۳: فقط یک سال.....	۶۶۹
فصل ۲۴: شکست تلیثسین.....	۷۰۵
فصل ۲۵: دربار مونتنگرویی.....	۷۳۹
فصل ۲۶: دختر استالین چمن کوتاه می‌کند.....	۷۷۵
فصل ۲۷: مأمور مخفی کاگب.....	۸۰۷
فصل ۲۸: لانا پیترز، شهروند آمریکایی.....	۸۳۵
فصل ۲۹: جنگل مدرن آزادی.....	۸۶۵

بخش چهارم: یادگیری زندگی کردن در غرب.....	۸۹۱
فصل ۳۰: چاسر زد.....	۸۹۳
فصل ۳۱: بازگشت به شوروی.....	۹۲۵
فصل ۳۲: وقفه تفلیس.....	۹۶۱
فصل ۳۳: واقعیت آمریکایی.....	۱۰۰۱
فصل ۳۴: «اگر می‌خواهی خودکشی کنی هرگز دامن تنگ نبوش».....	۱۰۲۵
فصل ۳۵: عزیزم، آن‌ها یک ذره هم عوض نشده‌اند.....	۱۰۵۹
فصل ۳۶: بازگشت نهایی.....	۱۰۷۳
نمایه.....	۱۰۹۹

مقدمه مترجم

دختر استالین از کتاب‌های بسیار موفق زندگینامه‌ای در سال ۲۰۱۶ بوده که جوایز بسیاری را نصیب خودش کرده است، از جمله آن‌ها می‌توان به جایزه پلوتارک، جایزه آر.بی.سی. تیلور، جایزه هیلاری وستون اشاره کرد. علاوه بر این، کتاب فینالیست جایزه معتبر پن/بوگارد ولد، و فینالیست جایزه نشنال بوک کریتیکس سیرکل هم بوده و در فهرست بهترین کتاب‌های روزنامه دیلی میل مقام اول را به خودش اختصاص داده است.

دختر استالین، نوشته رزماری سالیوان، زندگی سوتلانا علیلیویا، دختر جوزف استالین، دیکتاتور مخوف قرن بیستم، را از بدو تولد تا آخرین لحظات حیاتش، گام به گام، دنبال می‌کند. سوتلانا علیلیویا، تقریباً همه عمر خود را صرف این کرد که خود را از زیر سایه پدر مخوفش نجات دهد. داستان زندگی سوتلانا، داستان نبرد برای رهایی از سایه شر، رهایی از آن چیزی است که سرنوشت و وابستگی‌های خونی و خانوادگی برای فرد رقم زده است. کتاب حکایتگر تلاش کسی است که می‌خواهد انسان بماند؛ تلاش بی‌پایان

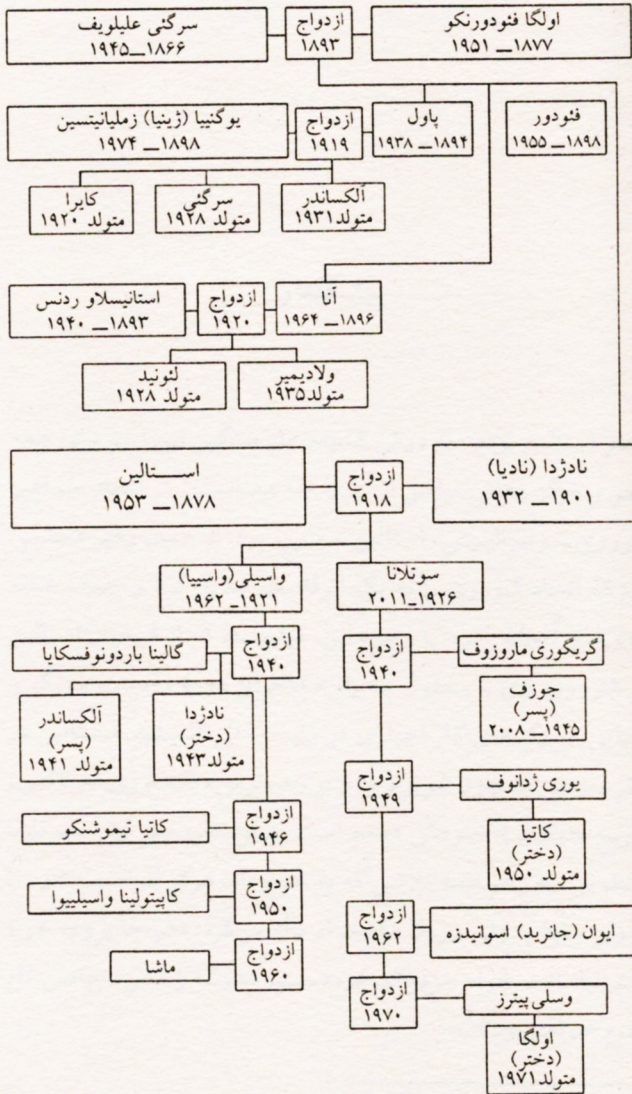
برای یافتن عشق و آرامش درونی. به قول یکی از منتقدان کتاب، دختر استالین بودن و انسان ماندن کم چیزی نیست.

دختر استالین نوعی کار پژوهشی تحسین‌برانگیز نیز است. نویسنده پنج سال از عمر خود را صرف تحقیق و پژوهش در باره سوژه‌اش کرده است. کتاب در واقع ماحصل مصاحبه‌های مفصل و متعددی است که نویسنده با اعضای خانواده، دوستان و آشنایان سوتلانا در نقاط مختلف جهان کرده است: از مسکو و گرجستان و هندوستان تا سوییس و بریتانیا و آمریکا. نویسنده علاوه بر این مصاحبه‌ها، از نامه‌های شخصی سوتلانا و طرف‌های نامه‌نگاری‌اش، اسناد محرمانه آرشیوهای سیا، کاگ ب، حزب کمونیست شوروی و غیره بهره جسته است. کتاب الگوی خوبی از شیوه کار برای نگارش کتاب‌های زندگینامه‌ای ارائه می‌کند. من به عنوان مترجم کتاب، همه پانویس‌های متن اصلی را ترجمه کرده‌ام تا خواننده ایرانی ارزش‌های پژوهشی کار و متدولوژی به کار رفته در آن را راحت‌تر تشخیص دهد. کارهای ارزنده و جاویدان همواره ماحصل تلاش و زحمت مستمر نویسندگان است، و دختر استالین یکی از همین نوع کارهاست. کتاب روایتی منسجم و به شدت خواندنی از زندگی‌ای پرماجرا و به ظاهر نامنسجم است. نویسنده از اظهارنظر و قضاوت شخصی در باره سوتلانا هیچ ابایی ندارد، اما قضاوت اصلی را به خواننده سپرده است. کتاب ارزش تاریخی هم دارد. استالین، به رغم هزاران کتاب و مقاله‌ای که تاکنون در باره‌اش نوشته شده هنوز، و به ویژه از حیث شخصیتی، یک معماست. دختر استالین شاید بهترین کتاب در شناخت این پدیده بی‌نظیر تاریخی است. البته در این‌جا، نویسنده در پی کشف معمای استالین نبوده اما ماحصل ناخواسته کارش، به چنین نتیجه‌ای منجر شده است. در نیمه نخست کتاب،

این حس را داریم که نویسنده انگار ما را به پشت صحنه تاریخ برده است. کم‌تر کتابی دیده‌ام که خواننده را این چنین عالی با حال و هوای دربار استالین و زندگی خصوصی‌اش آشنا کند. خواندن این کتاب برای هر کسی که به تاریخ شوروی علاقه‌مند است یک ضرورت مبرم است. کتاب حال و هوای ادبی هم دارد. این رمانی است که حوادثش در یک پس‌زمینه تاریخی بزرگ رخ می‌دهد: شوروی زمان استالین و جنگ جهانی دوم و سپس دوره خروشچف و جنگ سرد و نهایتاً فروپاشی شوروی.

عده‌ای [از جمله مارک دیستون، منتقد نشریه ریجستر] اعتقاد دارند که دختر استالین پس از کتاب امید علیه امید نادژدا ماندلشتام، بهترین زندگینامه‌ای است که طی پنجاه سال گذشته حول موضوع شوروی چاپ شده است. این ادعا اغراق‌آمیز نیست. دختر استالین مثل امید علیه امید، جان‌مایه یک رژیم توتالیتر را به بهترین شکل ممکن برملا می‌کند. تفاوت‌ها در این است که نادژدا جزو قشر محکومان و مطرودان جامعه بود، اما سوتلانا به قشر نخبه حاکمان کمونیست تعلق داشت و محبوب‌ترین فرد نزد پدر دیکتاتورش بود. به باور من، دو کتاب امید علیه امید، که صاحب این قلم به فارسی ترجمه و انتشارات ثالث چاپ کرده است، و دختر استالین در کنار هم تصویر کامل و تکان‌دهنده‌ای از دوره استالین به دست می‌دهند که شبیه‌ترین تصویر به واقعیت آن دوره است. اما همان‌طور که اشاره کردم، دختر استالین فقط تاریخ نیست. ارزش اصلی کتاب، تصویری است که از نبرد یک انسان برای گریز از شرارت و دستیابی به نیکی و عشق ارائه می‌کند.

شجره نامه خانواده علیوف

شجره نامه خانواده جوجاشویلی

